

Vacature wetenschappelijk medewerker

Democratische verankering van lokale netwerkverbanden

Het Centrum voor Lokale Politiek van de Vakgroep Politieke Wetenschappen van de Universiteit Gent (zie <http://www.ugent.be/ps/politiekewetenschappen/nl/onderzoek/onderzoeksgroepen/clp>) is op zoek naar een **voltijds wetenschappelijk medewerker voor de uitvoer van een onderzoeksproject**. De medewerker bereidt in de periode 2012-2015 (48 maanden) een doctoraal proefschrift voor en wordt als bursaal tewerkgesteld.

Dat gebeurt in de context van het **Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen** (een consortium van 5 Vlaamse universiteiten en/of hogescholen dat een programma van beleidsrelevant onderzoek uitvoert voor de Vlaamse Overheid en dat in 2012 toe is aan een derde editie, zie <http://soc.kuleuven.be/sbov/ned/>). De startdatum van tewerkstelling is in overleg met de kandidaat te bepalen maar valt bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de aanvang van het kalenderjaar 2012.

Het proefschrift heeft het project **de democratische verankering van lokale netwerkverbanden** als voorwerp zoals voorzien door het consortium. Een korte beschrijving van het project kan aan het einde van deze vacature gevonden worden. Het meer uitgebreide onderzoeksontwerp kan via e-mail bij de promotor van het project bekomen worden (zie onderstaande contactgegevens).

Dit project wordt gepromoot door de Universiteit Gent in samenwerking met de KUL en de UA.

Profiel van de kandidaat:

- Op het moment van de indienstreding houder zijn van een diploma van licentiaat/master in de politieke wetenschappen, master in de EU-studies of gelijkwaardig universitair diploma;
- Ervaring met wetenschappelijk onderzoek strekt tot aanbeveling;
- Affiniteit met (de politicologische literatuur rond) de lokale politiek, democratie en netwerksturing strekt tot aanbeveling;

Indienen van de kandidaturen:

Verdere informatie i.v.m. het project en/of de modaliteiten van de tewerkstelling kan bij de promotor van het project bekomen worden: Prof. Dr. Kristof Steyvers, Centrum voor Lokale Politiek, Vakgroep Politieke Wetenschappen, Universiteit Gent, Universiteitstraat 8, 9000 Gent, + 32 9 264 68 24, kristof.steyvers@ugent.be.

Geïnteresseerden dienen hun omstandig gemotiveerde kandidatuur met een Curriculum Vitae op te sturen naar: kristof.steyvers@ugent.be. Alle kandidaten krijgen een ontvangstbevestiging via e-mail.

Kandidaturen moeten uiterlijk op 31 december 2011 vóór 17u00 ingediend zijn. De bevestigingsmail dient als bewijs.

Projectbeschrijving

DE DEMOCRATISCHE VERANKERING VAN LOKALE NETWERKVERBANDEN

Dit onderzoek vertrekt vanuit de gangbare veronderstelling dat lokale netwerkverbanden (interbestuurlijk, intergemeentelijk, met lokale *stakeholders*, e.d.) een goed middel kunnen zijn om een meer effectief en efficiënt beleid te voeren, maar tekort schieten in termen van democratie. In dat discours verwijst men vaak naar de klassieke liberale en representatieve opvattingen over democratie die als onverzoenbaar worden beschouwd met de praktijk van deze netwerken. Vandaag is het democratisch repertorium uitgebreid met zogenaamde postliberale opvattingen en worden netwerkverbanden niet langer weggezet als per definitie ondemocratisch. Met de ontwikkeling van empirisch onderzoek in dit veld komt bovendien een meer genuanceerd en contingent beeld naar voren.

In dat verband wordt vaak beweerd dat de bijdrage van netwerkverbanden aan de democratische besluitvorming afhankelijk is van hun democratische verankering en in het bijzonder van de mate waarin bepaalde mechanismen toelaten netwerkverbanden te verzoenen met de representatieve democratie. Lokale politici bevinden zich vaak op het kruispunt van beide stromen en worden gelet op hun unieke positie in de lokale democratie vaak als de sleutel beschouwd voor die verankering. Dit project wil dus de rol van lokale politici bestuderen in de democratische verankering van lokale netwerkverbanden. Dit houdt verband met het toenemend gebruik van dat soort verbanden in de Vlaamse context, het debat over de rol van het lokaal bestuur in de meerlagige beleidsruimte en de discussie over de democratische legitimiteit van verschillende vormen van bestuurlijke samenwerking.

Het onderzoek is ingebed in de zogenaamde tweede generatie netwerkstudies die de dynamiek en de hervormingen van netwerken in de tijd bekijkt, de bronnen voor het succes en/of het falen van bepaalde netwerken en het vraagstuk van de democratische performantie en verankering van die netwerken. Dit onderzoek richt zich duidelijk op die laatste component. In de literatuur hebben zich intussen verschillende tradities ontwikkeld die proberen vragen te beantwoorden die verband houden met het democratisch potentieel en de overeenkomstige problemen van netwerkverbanden. Het onderzoek neemt inzichten mee uit de Scandinavische en Britse hoofdstromen die zich hierin aftekenen.

De fundamentele vragen van dit onderzoek zijn: welke rol spelen lokale politici in de democratische verankering van lokale netwerkverbanden (beschrijvend)? En welke kenmerken kunnen gelijkenissen en/of verschillen in deze rol verklaren (verklarend)? Deze fundamentele vragen kunnen we opdelen in drie meer toegepaste tegenhangers:

1. Welke rol spelen lokale politici in het kaderen, ontwerpen, beheren en participeren in netwerkverbanden m.b.t. de gemeenten, d.i. in *metagovernance*?
2. Welke rol spelen lokale politici in de vertegenwoordiging van de gemeente in het netwerk en de daarbij horende verantwoording?
3. Welke rol spelen lokale politici in de belangenbehartiging en besluitvorming m.b.t. hun gemeente in het netwerk?

Het theoretisch kader voor dit onderzoek ligt op het snijpunt van de Scandinavische literatuur rond democratische netwerkbesluitvorming en haar Britse tegenhanger die zich binnen de tweede generatie netwerkstudies hebben ontwikkeld. De eerste groep levert het conceptueel kader voor de discussie over de democratische performantie van netwerkverbanden gevoed door normatieve politieke theorie en de literatuur over de postliberale democratie. De tweede groep reikt ons meer empirische criteria en methoden aan die moeten toelaten om het democratisch gehalte van netwerkverbanden te beoordelen. De theoretische kaders rond *metagovernance*, vertegenwoordiging en verantwoording en belangenbehartiging en besluitvorming in netwerkverbanden (zie toegepaste onderzoeksvragen) zullen gebruikt worden om meer specifieke aspecten van het onderzoek in te vullen.

Waar het hierboven beschreven onderzoek in essentie multidisciplinair en meerlagig is, zal onze focus liggen op lokale netwerkverbanden in die zin dat lokale besturen ze uitmaken of er deel van uitmaken. Het onderzoek situeert zich op het snijpunt van politieke wetenschappen, bestuurskunde en beleidsanalyse. Gebaseerd op een grondige studie van de literatuur lijkt een empirische studie in de context van het lokale bestuur bijzonder onderzoekswaardig mede gelet op de weinig ontwikkelde literatuur voor dit veld in Vlaanderen.

Gelet op onze focus en in het licht van het exploratieve karakter van dit onderzoek lijkt een vergelijkende gevalstudie het meest gepaste onderzoeksdesign. Het combineert met name de gevoeligheid voor de specifieke context met het overstijgende wetenschappelijke perspectief. De vergelijking berust voornamelijk op variatie in de aard van het netwerk als specifieke variabele en beleidsdomein als bredere contextvariabele. Voor de selectie van specifieke gevallen zal het onderzoek bogen op eerder werk in de Vlaamse context (d.i. *screenings* van lokale netwerkverbanden, aflopend onderzoek in SBOV, e.d.). Twee gevallen worden bekeken in een pilootstudie en zullen de basis vormen voor diepteonderzoek en vergelijking in een aantal bijkomende gevalstudies.

De studie van deze gevallen zal voornamelijk steunen op kwalitatieve methoden. Naast secundaire analyse van bestaande bronnen, zal het onderzoek primaire data verzamelen door middel van diepte-interviews met sleutelactoren. Het kan worden uitgebreid met meer innovatieve methoden zoals (participerende) observatie en/of het bijhouden van dag- of logboeken. Het is onze expliciete bedoeling om relevante netwerkactoren te betrekken in de verschillende stadia van het onderzoek.